

Kvartalsrapport 2021:4

Ljus arbetsmarknad och allra ljusast i norr

Trygghetsfonden **tsl**

Ljus arbetsmarknad och allra ljusast i norr

Efter den djupa nedgången under Coronapandemin har den svenska ekonomin och arbetsmarknaden återhämtats snabbt och kraftfullt under det gångna året. Arbetslösheten har fortsatt att minska och på lite mer än ett år har vi gått från djup kris till en stark konjunktur, där tillväxten snarare hålls igen av brist på komponenter och arbetskraft än en svalare efterfrågan.

Konjunkturindikatorer såsom Inköpschefsindex ligger för närvarandet långt över sitt historiska snitt och vittnar om en robust utveckling och ökade nyanställningsbehov i industrin, och enligt KI:s konjunkturbarometer är anställningsplanerna på rekordnivåer. En indikator för den starka återhämtningen på arbetsmarknaden är också att TSL:s omställningskvot visar ett fortsatt kraftigt nettoflöde från omställningsstöd och tillbaka till arbetsmarknaden. I nuläget kommer två personer ut i arbete för varje uppsagd som beviljas omställningsstöd.

Trots en utmanande start på året där många av de 35 000 uppsagda som beviljades omställningsstöd under 2020 skulle ut i nytt jobb, har resultaten varit mycket glädjande. Nedgången i andelen som hittat nytt jobb efter stödet blev mindre än förväntat och vi ser nu att andelen återigen börjat stiga under hösten. Sammantaget under 2021 har 87 procent hittat en ny lösning på arbetsmarknaden efter avslutat stöd.

Allra starkast är arbetsmarknaden i norra Sverige där 90 procent fick ett jobb eller påbörjade längre studier efter avslutat jobbprogram under 2021. Norrland präglas av de många stora nyetableringarna inom industri och teknik som genererar stor efterfrågan på yrkesarbetare för industriproduktion, konstruktion av lokaler och annan infrastruktur. I vår statistik kan vi se att det är en stark efterfrågan på industri- och byggyrken såsom maskinförare, elektriker, svetsare, gjutare och plåtslagare i regionen. Dessa yrkeskategorier är de som allra snabbast får nytt jobb. De stora industrietableringarna i regionen innebär tillgång till nya jobb, men också behov av mobilitet och kompetensförsörjning när ny kompetens ska attraheras till regionen.

Samtidigt står vi kvar med ett ben i en pandemi som ännu inte släppt greppet om Sverige och vår omvärld. En ökad smittspridning och störningar i leveranskedjor globalt har dock hittills inte hindrat återhämtningen. Vilka konsekvenser den ökade smittspridningen kan få under kommande år är svårt att förutse. Men med de två senaste åren i backspegeln står vi väl rustade för nya utmaningar i tiden som kommer.

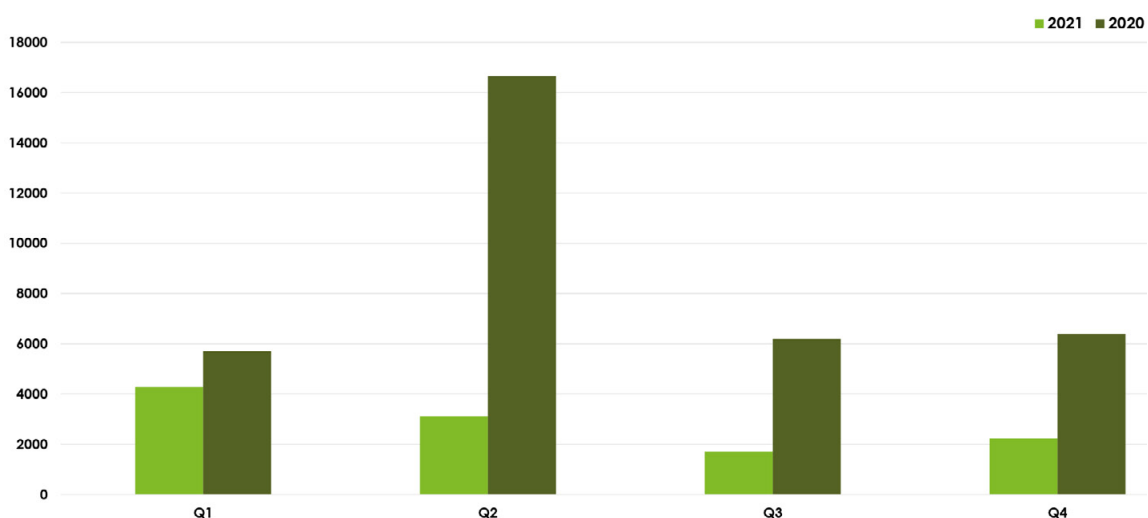
Caroline Söder
Vd Trygghetsfonden TSL

INFLÖDE

Under 2021 beviljade Trygghetsfonden TSL totalt 11 500 uppsagda personer stöd. Det är 68 procent färre jämfört med 2020 då 34 951 personer beviljades stöd. Antalet som beviljades omställningsstöd under 2021 är också lågt ur ett historiskt perspektiv, det tredje lägsta året under den senaste tioårsperioden.

För fjärde kvartalet 2021 beviljades 2 500 personer stöd från Trygghetsfonden TSL, vilket är 65 procent färre jämfört med de 6 397 personer som fick stöd motsvarande kvartal förra året.

Figur 1. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per kvartal, år 2021 jämfört med 2020.

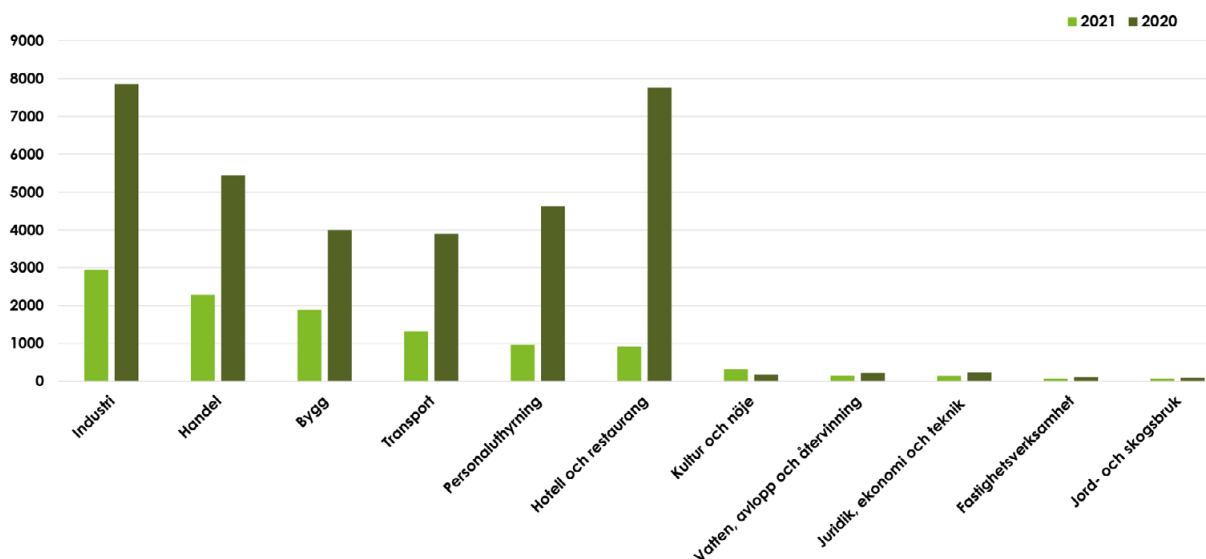

Antal uppsagda efter bransch

Industrin följt av handeln, bygg och transport var de branscher som flest uppsagda beviljades stöd ifrån under 2021. Nästan tre av fyra personer som Trygghetsfonden TSL hjälpte kom från dessa branscher.

Jämfört med föregående år har antalet personer som beviljats omställningsstöd minskat mest inom hotell- och restaurangbranschen och inom personaluthyrning, med 88 respektive 79 procent. Transportbranschen har 66 procent färre uppsagda personer som beviljats omställningsstöd och industrin har drygt 63 procent färre under denna period.

Figur 2. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per bransch¹, 2021 och 2020.

Figur 3. Andel uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per fack och bransch², 2021.

FACKFÖRBUND	BRANSCH										
	Industri	Handel	Bygg	Transport	Personluthyrning	Hotell och restaurang	Kultur och nöje	Vatten, avlopp och återvinning	Juridisk, ekonomi och teknik	Fastighetsverksamhet	Jord- och skogsbruk
Byggnads			65%		4%				4%	3%	
Elektrikerna			18%						3%	3%	
Fastighets					36%				9%	71%	
GS	16%										37%
Handels		66%		16%	6%				3%	5%	
HRF					5%	94%	93%			4%	8%
IF Metall	60%	14%			17%				69%	4%	
Kommunal				15%	16%		6%		3%	5%	47%
Livs	10%	15%									
Målarna			3%								
Pappers	11%										
Seko			11%	6%	5%						
Transport				61%	9%			98%	7%	5%	3%
Total	2939	2293	1888	1317	963	927	312	141	137	77	75

Antal uppsagda efter län

Stockholms, Västra Götalands och Skånes län stod tillsammans för 55 procent av alla uppsagda under 2021. I dessa län beviljades över 6 000 uppsagda personer omställningsstöd. De län som haft lägst antal personer som beviljats omställningsstöd är Blekinge, Jämtland och Gotland.

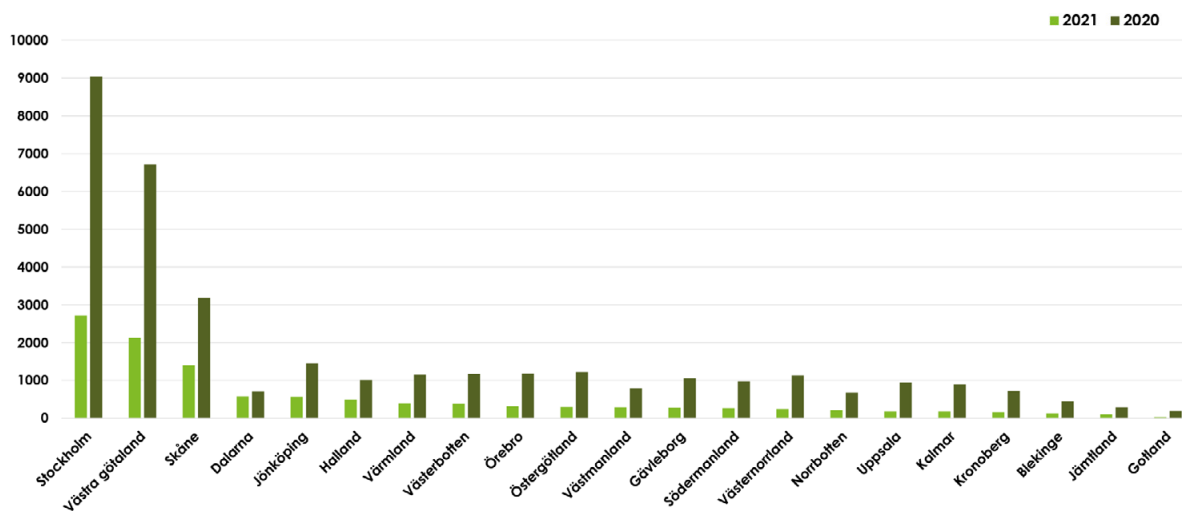
¹ SNI 2007. Branschen personluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

² Till övervägande del motsvarar bransch (SNI 2007), den primära verksamheten hos den aktuella arbetsgivaren.

I samtliga län minskade antalet uppsagda som beviljats omställningsstöd under 2021 jämfört med motsvarande period året innan.

I norrlandslänen, Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland, har antalet personer som fått omställningsstöd under 2021 minskat med 67 procent, 69 procent respektive 79 procent jämfört med året innan. *Läs mer om Arbetsmarknadsläget i norrlandslänen i vår fokusdel på s. 9.*

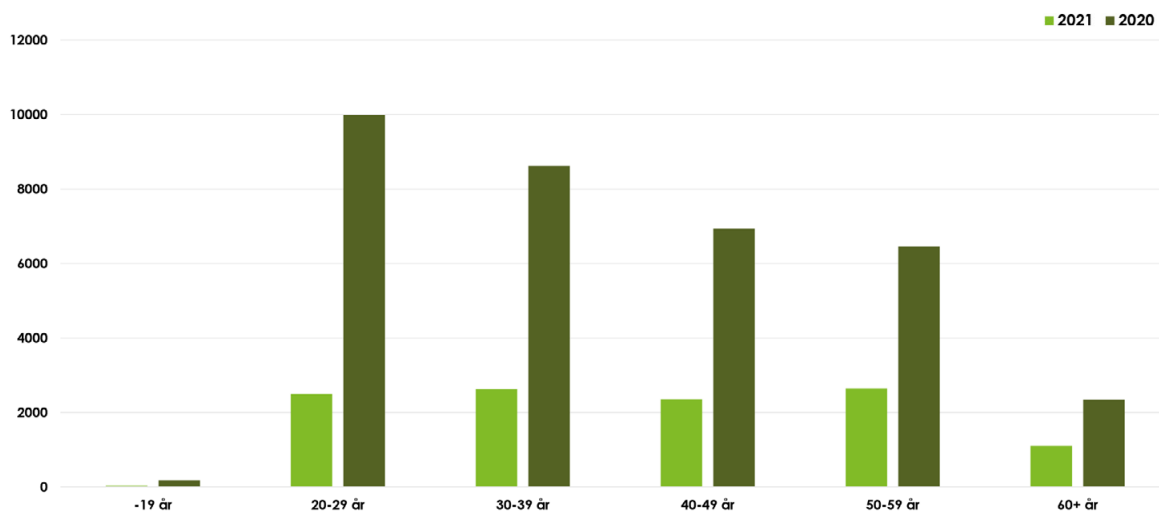
Figur 4. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per län, 2021 och 2020.

Antalet uppsagda som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL under 2021 har varit relativt jämnt fördelat utifrån åldersgrupp. Den största andelen finns i åldersgrupperna 30–39 år samt 50–59 år, båda med 23 procent av alla uppsagda som fick stöd.

Under 2020 var andelen unga uppsagda fler än normalt, och andelen personer under 40 år stod för över hälften av inflödet. Detta berodde på att besöksnäringen och handeln, som drabbades hårt av restriktionerna, har en högre andel unga än övriga branscher.

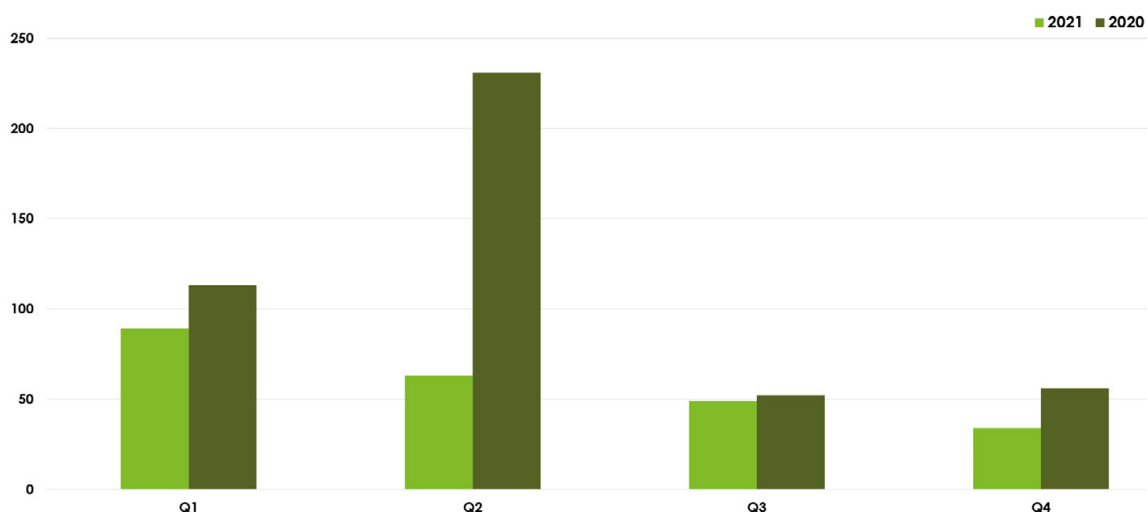
Figur 5. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per åldersgrupp, 2021 och 2020.

KONKURSER

Antalet konkurser som inkommit till Trygghetsfonden TSL under 2021 har stabiliserats på låga nivåer efter en kraftig uppgång under andra kvartalet 2020. Totalt under 2021 inkom 235 konkurser till TSL vilket är det lägsta antalet sedan TSL började mäta konkurser i inledningen på 2018. Trenden har varit minskande under året, och fjärde kvartalet inkom endast 34 konkurser till Trygghetsfonden TSL.

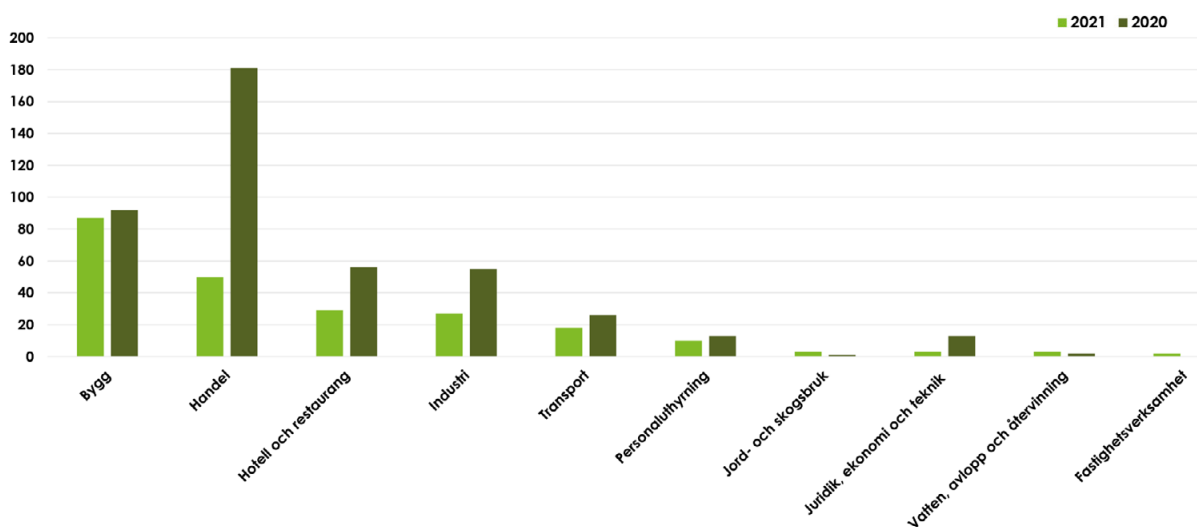
Figur 6. Antalet konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per kvartal, åren 2021 och 2020.

Byggbranschen följt av handeln stod för flest konkurser under de 2021. Det är ett trendbrott jämfört med tidigare år då handeln klart dominerat antal konkurser som inkommit till Trygghetsfonden TSL.

Under det senaste året minskade antalet konkurser med över 75 procent inom handeln och 50 procent inom både industrin och hotell- och restaurangbranschen, jämfört med motsvarande period under 2020.

Figur 7. Antal konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per bransch³, 2021 och 2020.

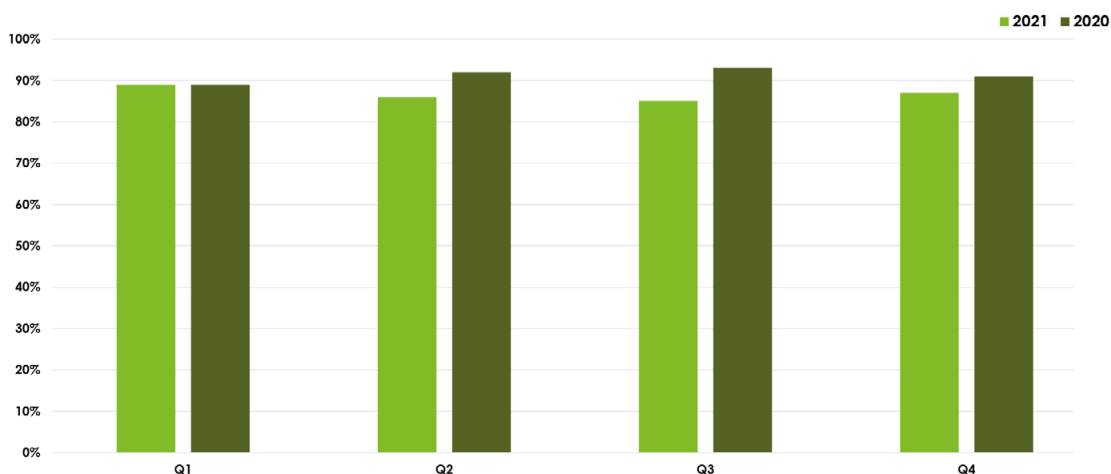
³ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

RESULTAT

Trygghetsfonden TSL:s kärnuppdrag är att hjälpa uppsagda personer till en ny sysselsättning genom ny anställning, starta eget företag, eller att börja längre studier. Andelen personer som hittat ny lösning efter avslutat stöd ligger på en hög nivå, men minskade från 91 procent under 2020 till 87 procent 2021.

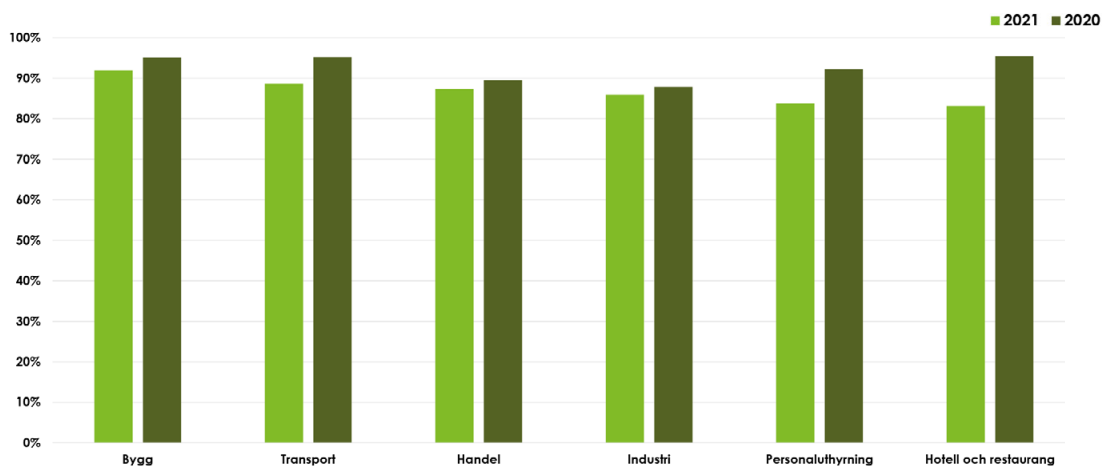
Den stora mängd uppsagda som beviljades omställningsstöd i samband med Coronapandemins inledning har nu avslutat jobbprogrammet. När så många människor ska ut på arbetsmarknaden samtidigt sjunker alltid andelen som får ett nytt jobb under en period. Dock blev minskningen mindre än befarat och är redan på väg att normaliseras. Resultatet var under inledningen av 2021 på drygt 85 procent som fick en positiv lösning men är nu uppe på 88 procent.

Figur 8. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per kvartal, åren 2021 och 2020.

Uppsagda personer inom samtliga branscher har i stor utsträckning fått ett nytt jobb efter avslutat omställningsstöd. Under 2021 har andelen personer som fått en ny lösning inom ett år efter uppsägning varit över 80 procent inom samtliga branscher. Av de som avslutat sitt stöd hittills i år var lösningsgraden högst inom bygg, transport och handeln.

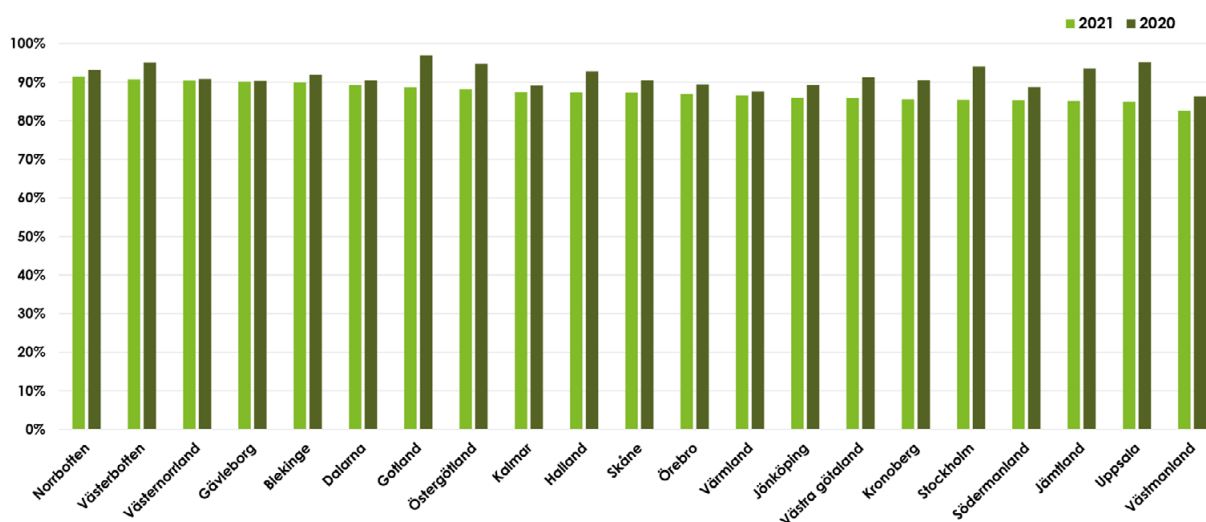
Figur 9. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per bransch⁴, 2021 och 2020.

⁴ SNI 2007. Branschen personalluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

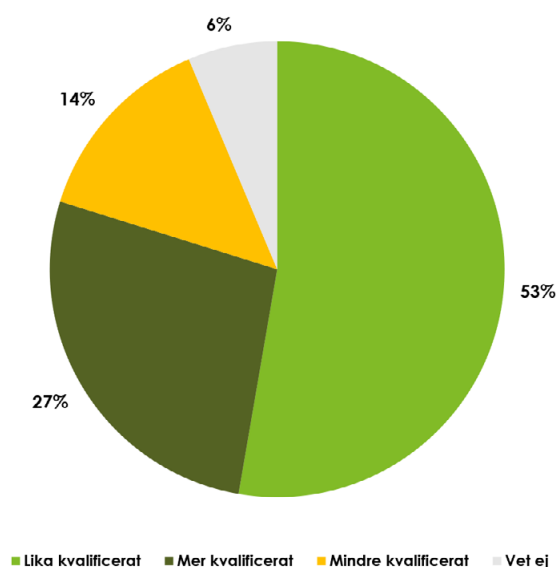
I Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland som har en stark arbetsmarknad var andelen som hittade ny lösning efter avslutat stöd högst under 2021. I samtliga län har andelen personer som fått en ny lösning överstigit 80 procent. *Läs mer om Arbetsmarknadsläget i norrlandslänen i vår fokusdel på s. 9.*

Figur 10. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per län, 2021 och 2020.

Under det senaste året uppger fyra av fem (80 procent) att det nya arbetet är lika eller mer kvalificerat än den tidigare anställningen. Uppgifterna baseras på den avslutsenkät som skickas ut efter avslutat omställningsstöd. Alla personer som fått ny anställning genom omställningsstödet får frågan om det nya arbetet är mer, lika eller mindre kvalificerat än det tidigare arbetet.

Figur 11. Kvalifikationsgrad på det nya jobbet, andel procent, helåret 2021.

FOKUS: ARBETSMARKNADSLÄGET – LJUSAST I NORR

I samband Coronapandemins inledning steg antalet som beviljades omställningsstöd mycket snabbt. Under 2020 beviljades nästan 35 000 personer omställningsstöd och kontaktnära branscher som hotell- och restaurang och handeln var bland de som drabbades hårdast. Uppsägningsvägen under 2020 hade ett mycket snabbt förlopp och redan hösten 2021 var antalet uppsagda som beviljades stöd hos Trygghetsfonden TSL det lägsta på över tio år.

Arbetsmarknaden återhämtade sig snabbare än någon kunde förutse och TSL omställningskvot⁵ visar att för varje uppsagd som påbörjat stöd sedan våren 2021, har två gått till ett jobb på arbetsmarknaden. En omställningskvot på 1,7 under fjärde kvartalet innebär att det fortfarande är ett tydligt positivt nettoflöde från omställningsstöd till arbetsmarknaden.

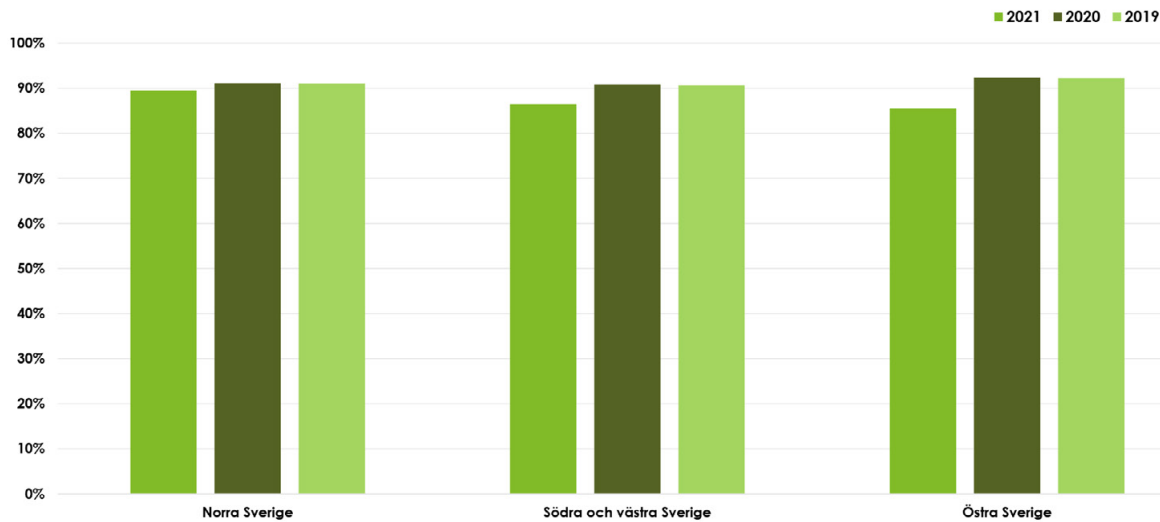
Figur 12. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per bransch, kvartal 2011–2021.

Totalt sett har andelen personer som hittat ny lösning efter avslutat stöd minskat under 2021, men befinner sig fortfarande på en hög nivå. Nedgången har varit mest påtaglig i landets södra delar, medan utvecklingen i norra Sverige har varit klart mer stabil. I norra Sverige har andel i jobb i stort sett varit i paritet under de senaste tre åren och var nära 90 procent även under 2021.

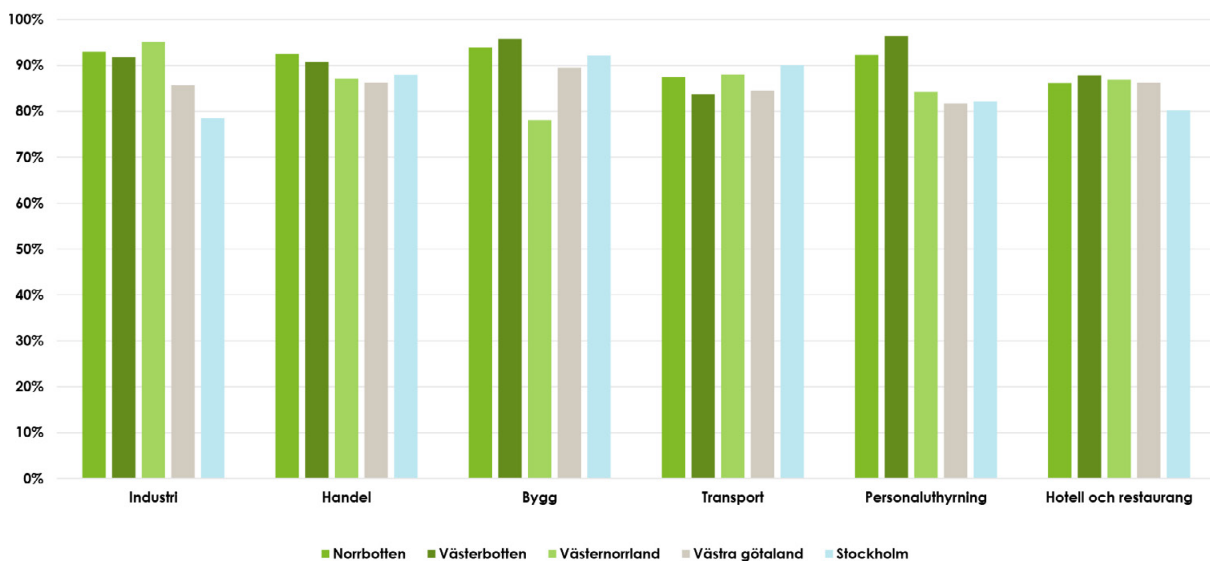
⁵ Kvoten mellan alla som går från omställningsstöd till ett jobb, relativt uppsagda som går in i stöd.

Figur 13. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per region (NUTS 1⁶), 2021.

Norrlandslänens högre lösningsgrad kommer främst från den tungt vägande industrin, där andelen låg över 92 procent under 2021. Norrland präglas i nuläget av många stora nyetableringar inom industrin som genererar en stor efterfrågan på arbetskraft både nu och framöver. För Norrbotten och Västerbotten har andelen även varit på en högre nivå än storstadslänen inom både handeln och bygg. Närmare hälften av deltagarna som avslutade stöd under 2021 kom från industrin, vilket är betydligt mer än de två storstadslänen. I Stockholm väger i stället besöksnäringen tyngre, medan branschfördelningen i Västra Götaland haft en jämnare fördelning mellan de stora branscherna.

Figur 14. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, 6 största branscher per län, 2021.

⁶ NUTS är den regionala indelning som används inom EU för regional uppdelning. I Sverige utgörs NUTS 1 av tre landsdelar: Södra och västra Sverige, län: Västra Götaland, Halland, Skåne, Blekinge, Gotland, Kalmar, Kronoberg, Jönköping. Östra Sverige, län: Stockholm, Uppsala, Södermanland, Östergötland, Örebro, Västmanland. Norra Sverige, län: Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland, Dalarna, Gävleborg, Värmland.

De stora industrietableringarna i norrlandslänet leder även till en ökad efterfrågan på yrkesarbetare för konstruktion av lokaler och annan infrastruktur. Bland de vanligaste yrkesgrupperna som hittade en ny lösning på arbetsmarknaden i norrlandslänet under 2021 var lösningsgraden högst bland maskinförare, elektriker och andra bygginstallatörer, svetsare, gjutare och plåtslagare samt maskinoperatörer inom industrin.

Dessa nyetableringar leder sannolikt också till spridningseffekter på andra branscher när lokaler byggs, och där en ökad befolkning leder till högre efterfrågan inom både handeln och övriga tjänster.

Trygghetsfonden *tsl*
hjälp till jobb

Trygghetsfonden TSL hjälper uppsagda personer till nytt jobb och underlättar för arbetsmarknadens parter att hantera strukturomvandlingen. www.tsl.se